

J

A

K

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
J.A.KOMENSKÉHO
FULNEK,ČESKÁ 339,p. o.

ŠKOLA HROU NOVĚ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZV

**Příloha č. 3 - pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním a
souběžným postižením, více vadami**

Motto:

Základem je, aby všichni uměli, chtěli a mohli konat, co
dobrého jest.

Jan Amos Komenský

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Škola hrou nově č. j. ZSJAK-F/2022/371

Příloha č. 1 – minimální výstupy (vzdělávání žáků s LMP);

Příloha č. 2 – vzdělávání žáků se středně těžkým MP;

Příloha č. 3 – vzdělávání žáků s těžkým mentálním a souběžným postižením, více vadami;

Příloha č. 4 – přípravná třída

Příloha č. 5 – Školní družina a Školní klub

Údaje o škole: Základní škola J. A. Komenského FULNEK,
Česká 339, příspěvková organizace
ředitelka: Mgr. Barbora Veseleňáková
koordinátor ŠVP: Mgr. Vilma KLEVAROVÁ

telefon: 556 741 024, 731 176 104

Fax: 556 741 024

E-mail: zsjak@seznam.cz

Datová schránka: kmxmmvd

IČO: 452 15 359

IZO Základní škola: 102 244 073

IZO Školní družina a Školní klub: 119 800 365

IZO Školní jídelna: 103 068 911

Zřizovatel: Město Fulnek
právní forma: obec, IČO: 00297861
Komenského náměstí 12, 742 45 FULNEK
telefon: 556 770 880
E-mail: meu@fulnek.cz

Platnost dokumentu: ŠVP pro ZV ŠKOLA HROU NOVĚ ZŠ J. A. Komenského, platný od 1. září 2022

ředitelka školy

Obsah

Výchovně vzdělávací strategie	4
Klíčové kompetence	5
Tabulka učebního plánu	9
Poznámky k učebnímu plánu	10
Učební osnovy	11
Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí.....	11
Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů	12
Rozumová výchova.....	12
Smyslová výchova	17
Hudební a pohybová výchova	23
Pracovní a výtvarná výchova	26
Zdravotní tělesná výchova	33
Způsob hodnocení žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.....	38
Způsob hodnocení žáků s těžkým mentálním postižením	41

Výchovně vzdělávací strategie

V Základní škole Jana Amose Komenského ve Fulneku jsou zřízeny speciální třídy a družina, ve kterých nabízíme i vzdělávání žáků s nejtěžšími formami zdravotního postižení. Využíváme proto takové výukové metody a postupy, které komplexně rozvíjí celou osobnost žáka. Základem, na kterém je postavena výchovně vzdělávací práce s žáky se souběžným postižením více vadami, je koncept bazální stimulace. Sebeprožívání, sebepoznávání a vnímání okolí nám výrazně napomáhá k rozvoji rozumových dovedností v rámci předmětu Rozumová výchova a pohybových dovedností v předmětu Zdravotní tělesná výchova. Seznamování se s okolím a vlastnostmi věcí nás obklopujících se realizuje v rámci předmětu Smyslová výchova. Největší míru seberealizace přináší žákovi předměty Hudební a pohybová výchova a Výtvarná a pracovní výchova

Naším cílem je seznámit žáky s realitou každodenního života prostřednictvím osobního prožitku, který povede k aktivnímu využití jejich schopností v oblasti sebeobsluhy, komunikace, rozumových dovedností, seberealizačních a relaxačních aktivit.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák:</p> <p>■ Rozumí jednoduchým pokynům, znakům a symbolům a je schopen je užívat</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● pravidelně zařazujeme do výuky jednoduché verbální pokyny, gesta, znaky, symboly a referenční předměty, motivujeme žáky k jejich používání
<p>■ Poznává a rozlišuje základní piktogramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● konkrétním věcem, situacím běžného života, přiřazujeme vhodné symboly ve formě piktogramů, obrázků VOKS nebo referenčních předmětů, které následně využíváme v různých situacích
<p>■ Poznává tiskací písmena</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● volíme výrazně motivační slova (své jméno, rodinní příslušníci, oblíbené hračky) a k nim přiřazujeme slova jako celek, využíváme např. globální čtení, sociální čtení
<p>■ Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● formou hry, dramatizace vedeme žáky k napodobování činností a pohybových dovedností
<p>■ Používá učební pomůcky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● zajišťujeme žákům stálý přísun vhodných motivačních pomůcek ● aktivujeme žáky při přípravě a realizaci zadané činnosti a následnému úklidu použitých pomůcek

Kompetence k řešení problémů	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák:</p> <p>■ Řeší známé situace na základě nápodoby či opakování</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● vytváříme žákům modelové situace a vyžadujeme jejich řešení ● zprostředkováváme dostatečné množství praktických činností ve všech oblastech života

■Chápe a plní jednoduché příkazy	<ul style="list-style-type: none"> ● důsledně vyžadujeme plnění jednoduchých příkazů při denních aktivitách, nejprve za pomoci slovní podpory a gesta, postupně slovní podporu a gesto eliminujeme ● využíváme odměnu, jako motivační prvek
■Orientuje se v okolním prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ● nabízíme dostatečné zkušenosti s prostorem školy, vytváříme příležitosti k poznávání okolního prostředí formou různých aktivit
■Orientuje se v časovém režimu dne	<ul style="list-style-type: none"> ● pomocí symbolů (referenční předměty, VOKS) vytváříme režim dne, týdne, roku
■Překonává pocity strachu	<ul style="list-style-type: none"> ● zajišťujeme žákům ve třídě pozitivní atmosféru, pocit jistoty a bezpečí ● mluvíme o problémových situacích, které pocity strachu vyvolávají ● připravujeme aktivity, které pocit jistoty narušují, postupujeme od známých aktivit k méně známých, situace doprovázíme slovním komentářem

Kompetence komunikativní	Výchovné a vzdělávací strategie
Na konci základního vzdělávání žák: ■Poznáváme známé osoby a dorozumívá se verbálními nebo nonverbálními formami komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ● podporujeme verbální i neverbální reakce na setkání se známými osobami, zařazujeme do výuky fotografie známých osob, vytváříme modelové situace „vyřizování vzkazů“
■Reaguje na své jméno	<ul style="list-style-type: none"> ● podněcujeme reakci dítěte na oslovení ve spojení s dotykem a uvědomování si sama sebe ● simulovat situace, při kterých žáci poznají nebo vysloví své jméno
■Reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas	<ul style="list-style-type: none"> ● navozujeme vhodné situace a požadujeme samostatné plnění ● dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření svých potřeb, zájmů a přání
■Vyjadřuje své potřeby, pocity, nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky	<ul style="list-style-type: none"> ● zprostředkováváme žákům prožitky a nabízíme jim vhodné komunikační prostředky k vyjádření svých prožitků ● podněcujeme a motivujeme žáky k samostatnému a kultivovanému vyjadřování svých potřeb

<p>■ Dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v rámci každodenních činností vedeme žáky k praktickému využívání pozdravu vhodným způsobem – gestem, VOKS obrázkem, a jiným vhodným způsobem
--	---

Kompetence sociální a personální	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■ Uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • volíme vhodné formy a metody bazálních stimulací a prvků cvičení podle Veroniky Sherborne, • zprostředkováváme žákům zkušenosti a prožitky se svým tělem
<p>■ Zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkováváme poznávání a pojmenovávání známých osob, například podle fotografií a vedeme se žáky rozhovor o těchto osobách
<p>■ Rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec – dívka, muž – žena)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme žákům povědomí o odlišnostech mezi pohlavím a využíváme tyto znalosti ve výuce
<p>■ Navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme konfliktní situace a nabízíme možnosti řešení
<p>■ Spolupracuje se svými učiteli a spolužáky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme vzájemnou spolupráci a dodržování pravidel chování, motivujeme žáky k pomoci druhé osobě
<p>■ Chová se zdrženlivě k neznámým osobám</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozlišování vhodného a rizikového chování formou vysvětlování, navozujeme modelové situace v rámci, kterých fixujeme žádoucí vzory chování

Kompetence pracovní	Výchovné a vzdělávací strategie
<p>Na konci základního vzdělávání žák: ■Zvládá jednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● podněcuje žáky v rámci svých možností ke spolupráci při sebeobslužných činnostech ● vyžadujeme pravidelné plnění zvládnutých dovedností
<p>■Pozná a používá předměty denní potřeby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a podporujeme využití předmětů v praxi
<p>■Rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● nabízíme vhodné předměty, umožňujeme žákům je poznávat a manipulovat s nimi
<p>■Využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● zprostředkováváme žákům dostatek pracovních činností a dáváme jim možnost zkoušet rozličné pracovní techniky ● výuku doplňujeme praktickými ukázkami
<p>■Podílí se na jednoduchých praktických činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● zařazujeme do výuky jednoduché činnosti běžného života ● vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Učební plán

Tabulka učebního plánu

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	CELKEM
RV	5	5	5	5	5	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1	55
SV	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	4	4	4	45
HPV	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	20
PVV	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
ZTV	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60
CELKEM	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210

RV - Rozumová výchova

SV - Smyslová výchova

HPV - Hudební a pohybová výchova

PVV - Pracovní a výtvarná výchova

ZTV - Zdravotní tělesná výchova

+1 - Začlenění disponibilních hodin

Poznámky k učebnímu plánu

Vyučování probíhá v blocích, které jsou podobné jako vyučovací hodiny. V rámci prvního bloku, který trvá od 8.00h – 9.40h, zdokonalujeme představy o denním režimu a seznamuje žáky s dalšími poznatky z běžného života. Blok je ukončen svačinou. Po něm následuje velká 25 minutová přestávka. V druhém bloku, který trvá od 10.05h – 11.40 hod., probíhá výuka ostatních předmětů. Výchovně vzdělávací činnosti jsou realizovány především v kmenových třídách, tělocvičně, školní kuchyňce.

Rozumová výchova

- oblast Člověk a komunikace, která obsahuje obory rozumová výchova, řečová výchova

Smyslová výchova

- oblast Člověk a jeho svět s oborem smyslová výchova

Hudební a pohybová výchova

- oblast Umění a kultura s oborem hudební výchova

Pracovní a výtvarná výchova

- oblast Umění a kultura s oborem výtvarná výchova
- oblast Člověk a svět práce s oborem pracovní výchova

Zdravotní tělesná výchova

- oblast Člověk a zdraví s oblastmi pohybová výchova, zdravotní tělesná výchova nebo rehabilitační tělesná výchova

Disponibilní časovou dotaci 20 hodin jsme využili k zesílení stávajících předmětů. O 5 hodin byla navýšena hodinová dotace pro rozumovou výchovu a smyslovou výchovu. O 10 hodin jsme posílili výuku hudební a pohybové výchovy.

Učební osnovy

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami ve speciálních třídách naší základní školy je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí a je ve shodě s RVP ZŠS. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořené jedním, nebo více vzdělávacími obory – předměty. Jednotlivé vzdělávací oblasti respektují sníženou úroveň rozumových schopností žáků a svým vzdělávacím obsahem podporují především poznávací, komunikační a sebeobslužné schopnosti, zájmy a potřeby žáků.

Začlenění učebních předmětů do vzdělávacích oblastí

V rámci ŠVP jsme takto pracovali s jednotlivými vzdělávacími oblastmi:

Z celé vzdělávací oblasti Člověk a komunikace jsme vytvořili předmět - **Rozumová výchova**, ve které pracujeme se vzdělávacími obory rozumová výchova a řečová výchova.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se zabývá rozvojem a zkvalitňováním vnímání žákova okolí pomocí smyslů. Tuto oblast jsme celou zařadili do předmětu - **Smyslová výchova**.

Vzdělávací oblast Umění a kultura obsahuje dva obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Využili jsme tohoto přirozeného dělení a vytvořili jsme dva předměty. **Hudební a pohybovou výchovu** a dále předmět, který jsme spojili s následnou vzdělávací oblastí Člověk a svět práce - **Pracovní a výtvarnou výchovu**.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je pro nás stěžejní. Integrovaný předmět, který využívá časovou dotaci oborů Pohybová výchova a Zdravotní nebo rehabilitační pohybová výchova jsme nazvali **Zdravotní tělesná výchova**. Vytvořený předmět zohledňuje v co největší míře individuální pohybové možnosti žáků. Jeho cílem je podporovat optimální pohybový vývoj žáka.

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacích předmětů

Rozumová výchova

Vzdělávací předmět Rozumová výchova vznikl spojením vzdělávacích oborů **rozumová výchova** a **řečová výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a komunikace**.

Rozumová výchova je u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami vyučována v rozsahu pět hodin týdně od 1. - 5. ročníku a šesti hodinami týdně u žáků, kteří plní 6. - 10. ročník povinné školní docházky. Realizuje se nejen v předmětu rozumová výchova, ale její prvky se prolínají také ostatními předměty. Výuka probíhá především v prostorách třídy a individuální místnosti, případně ostatních prostorách školy nebo zahradě.

Při stanovení dílčích ročníkových cílů vycházíme ze zájmů a priorit žáka. Přesná náplň vzdělávacích aktivit je pro daného žáka individuálně stanovena v Ročním vzdělávacím plánu nebo Individuálním vzdělávacím plánu. V předmětu rozumová výchova posilujeme orientaci v běžném životě. Dále budujeme zdravou sebedůvěru, sebeúctu, schopnost sdělit svůj názor, přání, potřebu, ať už verbálně či neverbálně s podporou AAK.

Vzdělávací předmět rozumová výchova se zaměřuje především na:

- všestranný rozvoj osobnosti s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám
- rozvíjení komunikačních dovedností s využitím různých alternativních a augmentativních komunikačních systémů (VOKS, referenční předměty, piktogramy, obrázky, komunikace pomocí dotykového komunikátoru)
- rozvoj poznávacích schopností, které žák využívá v běžném životě
- využití získaných dovedností a znalostí při sebeobslužných dovednostech a hygienických návycích
- prohlubování samostatnosti žáků v rámci jejich individuálních možností

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Rozumové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

☐ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků
☐ Postupujeme podle zásad metodiky VOKS a jiných forem AAK
☐ Postupujeme podle zásad strukturovaného učení
☐ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
☐ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
☐ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy
☐ Vycházíme z principů správného polohování žáka
☐ Využíváme prvků bazální stimulace a cvičení dle Veroniky Sherborne k seznamování se svým tělesným schématem

Kompetence k řešení problémů

☐ Vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady poslušnosti (od jednodušších ke složitějším)
☐ Motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
☐ Vedeme žáky k vyjadřování svých potřeb, zájmů, přání pomocí AAK

Kompetence komunikativní

☐ Provádíme dechová, hlasová cvičení
☐ Provádíme artikulační cvičení

☐ Zařazujeme logopedickou intervenci vhodnou individuální i skupinovou formou
☐ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty
☐ Využíváme metod AAK s podporou speciálních komunikačních pomůcek
☐ Dle možností žáka upevňujeme a rozšiřujeme pasivní a aktivní slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

☐ Podněcujeme adekvátní reakci na hlas a intonaci dospělé osoby
☐ Vytváříme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
☐ Pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
☐ Vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd
☐ Zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Fulnek a okolí

Kompetence pracovní

☐ Podporujeme znalost užití předmětů denní potřeby
☐ Vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu učebních pomůcek a pracovního místa

Vzdělávací obsah předmětu Rozumová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Pojmenovat části svého těla, případně na mě ukázat	<ul style="list-style-type: none"> ● Sebepozorování v zrcadle, ● Orientace na těle, na panence, na spolužákovi, na obrázku ● Pojmy části těla, obličeje 	Verbálně nebo prostředky AAK
Reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	<ul style="list-style-type: none"> ● Gesto „já“, verbální vyslovení svého jména, identifikace s obrazovou podobou své osoby 	
Znát členy rodiny Poznat své spolužáky, učitele, podle schopností oslovit jménem	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznávání členů rodiny, spolužáků, učitelů – reálná podoba, obrazová, ● Pojmenování osob 	Verbálně nebo prostředky AAK
Vnímat různé podněty a reagovat na ně	<ul style="list-style-type: none"> ● Zvířata, barvy, geometrické tvary, přírodniny 	Verbálně nebo prostředky AAK
Orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	<ul style="list-style-type: none"> ● Znak pohlaví chlapec x dívka, ● Počasí ● Roční období, charakteristika ● prostor třídy, školy a nejbližšího okolí ● Časová orientace v průběhu dne, týdne a roku 	Verbálně nebo prostředky AAK
Poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ● Manipulace a pojmenování předmětů denní potřeby, ● Sebeobslužné návyky, péče o zdraví 	Verbálně nebo prostředky AAK Oblečení, hygienické pomůcky
Vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	<ul style="list-style-type: none"> ● Vyhledávání oblíbených hraček, potřeb, pomůcek, souhlas-nesouhlas, 	Gestem, verbálně nebo prostředky AAK
Rozvíjení logického myšlení a paměti		
Koncentrovat se na určitou činnost	<ul style="list-style-type: none"> ● Koncentrační cvičení pozornosti ● Manipulační činnosti 	
Rozlišit velikost a tvar předmětů, dvojic obrázků	<ul style="list-style-type: none"> ● Pojmy velký – malý, ● Plošné a trojrozměrné geometrické tvary, stejný – jiný předmět, obrázek, skládání obrázků z částí do celku 	Geometrické tvary čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník, krychle (kostka), koule, válec
Zvládnout složení dějových obrázků	<ul style="list-style-type: none"> ● Struktura dne, ● říkanky, básničky, písničky, pohádky, příběhu, 	
Orientovat se na ploše, stránce a řádku	<ul style="list-style-type: none"> ● Vyhledávat předmět na pracovní ploše ● Řazení předmětů zleva doprava a shora dolů 	Předmět - hračka, obrázek pomůcka,

	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace na řádku 	
Řadit obrázky podle zadaných kritérií	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenciace předmětů a obrázků do logických skupin • Řazení podle více kritérií 	První předmět, poslední apod. přiřazování předmětů, obrázků apod. Barva tvar, velikost+tvar aj.
Číst vybraná písmena a krátká slova Poznat grafickou podobu písmen	<ul style="list-style-type: none"> • Znak pro svou osobu • Grafická podoba jména • Grafická podoba rodinných příslušníků, spolužáků, priorit žáka 	Foto, obrázek, barva Globální čtení, sociální čtení Grafická podoba – pouze velké tiskací písmeno, slova napsána velkým tiskacím písmem
Opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázků	<ul style="list-style-type: none"> • Říkadla, básničky, písničky, pohádky 	Podpořeno předměty, referenčními symboly, VOKS obrázky
Přiřazovat číslice počtu prvků	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná řada 1-20 • Přiřazování číslo k počtu v oboru do 5 • Bankovky, mince 	Sociální počty
Rozvíjení grafických schopností		
Uchopit a podržet podaný předmět	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky jemné motoriky dlaně, prstů • Úchopy dlaňový malíkový, dlaňový palcový, nůžkový, klíčkový, pinzetový • Cílená manipulace s předměty různých vlastností a tvarů 	S podporou rytmizace a říkadel
Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	<ul style="list-style-type: none"> • Výběr a nácvik optimálního úchopu malířských a psacích pomůcek 	Práce s alternativní, Kompenzační pomůcky
Nakreslit různé druhy čar Napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic	<ul style="list-style-type: none"> • Hry s pískovnicí • Základní grafomotorické cviky do pískovnice • Základní grafomotorické cviky na vodorovnou plochu, na vodorovnou plochu • Vybraná tiskací písmena 	Hůlkové písmo vybraných velkých písmen
Poznat základní geometrické tvary	<ul style="list-style-type: none"> • Čtverec, kruh (kolečko), trojúhelník, obdélník • Krychle (kostka), koule, válec 	

Vzdělávací obsah předmětu Rozumová výchova – Řečová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	<ul style="list-style-type: none"> ● Sluchová cvičení doprovázena obrazovým materiálem nebo gesty ● Poslech čteného textu 	Pohádky, říkadla
Snažit se o správné dýchání	<ul style="list-style-type: none"> ● Orofaciální a buko-faciální stimulace ● Dechová a fonační cvičení, hry s dechem – foukání do svíčky, foukání do slámky, do dechových nástrojů a hraček ● Masáže podporující správné dýchání 	Pomocí kojeneckých masáží, dechových stimulací....
Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	<ul style="list-style-type: none"> ● Ano X ne 	Prostředky neverbální komunikace, VOKS, komunikátor, PC programy
Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem, znát jména nejbližších osob a spolužáků	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznat známé osoby na fotografiích spolužáků, učitelů, členů rodiny, pojmenování osob verbálně nebo prostředky AAK, ● Globální metoda čtení 	Prostředky neverbální komunikace, VOKS, komunikátor, PC programy
Umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty, sdělit svá přání a potřeby	<ul style="list-style-type: none"> ● Formou her a modelových situací automatizovat společensky přijatelné chování 	Pomocí her, navozených situací.
Využívat komunikační počítačové hry	<ul style="list-style-type: none"> ● Orientace na ploše obrazovky, koncentrace pozornosti, zraková fixace, podpora vizuomotoriky ● PC programy s aktuální tematikou ● Rozšiřování aktivní a pasivní slovní zásoby 	Vhodný software

Smyslová výchova

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání a realizuje se oborem **Smyslová výchova**. Jejím obsahem by mělo být systematické rozvíjení zrakového, sluchového, čichového a chuťového vnímání, hmatového vnímání, vizuomotoriky a prostorové orientace. Realizuje se v prostoru třídy a venkovním prostředí. Smyslová výchova prolíná všemi vzdělávacími obory, nejužší návaznost má s předmětem rozumová výchova (RV).

Smyslová výchova je u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami vyučována v rozsahu pět hodin týdně s využitím pěti disponibilních hodin v prvním až pátém ročníku a v následujících ročnících v rozsahu čtyř hodin.

Vzdělávací obor smyslová výchova se zaměřuje:

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- zlepšení orientace v okolí
- utváření manipulačních schopností
- poznávání a pojmenování základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek
- uvádění žáka do reálného života prostřednictvím smyslových vjemů

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Smyslové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

☐ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků, a to v prostoru třídy nebo MSM
☐ Postupujeme podle zásad metodiky VOKS
☐ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
☐ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
☐ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy
☐ Vycházíme z principů správného polohování žáka
☐ Využíváme prvků bazální stimulace a cvičení dle Veroniky Sherborne k seznamování se svým tělesným schématem

Kompetence k řešení problémů

☐ vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady posloupnosti (od jednodušších ke složitějším)
☐ vedeme žáky k vyjadřování svých potřeb, zájmů, přání pomocí AAK
☐ uvádíme žáka do reálného života prostřednictvím smyslových vjemů

Kompetence komunikativní

☐ provádíme dechová, hlasová, artikulační cvičení
☐ zařazujeme logopedickou intervenci individuálně vhodnou formou se zaměřením na pojmenování smyslových vjemů
☐ výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty
☐ využíváme metod AAK s podporou speciálních komunikačních pomůcek

☐ dle možností žáka upevňujeme a rozšiřujeme význam a obsah pasivní a aktivní slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

☐ Podporujeme adekvátní reakci na hlas a intonaci dospělé osoby
☐ Dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
☐ Pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
☐ Vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd
☐ Zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Fulnek a okolí
☐ Motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
☐ Účastníme se procházek po okolí se zaměřením na vnímání všemi smysly

Kompetence pracovní

☐ Podporujeme znalost užití předmětů denní potřeby
☐ Vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu učebních pomůcek a pracovního místa
☐ Vedeme k diferenciaci situací prožívaných intimně a ve skupině

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Rozvíjení zrakového vnímání		
Uchopit předměty a manipulovat s nimi	<ul style="list-style-type: none"> ● Hledání oblíbené hračky ● Manipulace s hračkami, předměty 	Vyhledávání oběma očima, jedním okem
Rozlišit tvary a barvy předmětů	<ul style="list-style-type: none"> ● Barva předmětů stejná jiná ● Třídění barev s pojmenováním ● Tvary kostek 	Třídění, pojmenování slovně nebo AAK Návaznost na RV
Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	<ul style="list-style-type: none"> ● Velikost stejná jiná, malý velký ● Předměty patřící k sobě ● Vkládat tvary do výřezů ● Složení obrázku ze dvou a více částí ● Puzzle 	
Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	<ul style="list-style-type: none"> ● Přiřadit dva stejné předměty ● Přiřadit obrázek k předmětu ● Přiřadit předmět k obrázku ● Přiřadit dva stejné obrázky 	
Poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	<ul style="list-style-type: none"> ● Rodinní příslušníci ● Učitelé, spolužáci 	Reakce gestem, pojmenováním verbálně nebo prostředky AAK
Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	<ul style="list-style-type: none"> ● Struktura dne, týdne, roku 	Režim dne podle referenčních symbolů nebo prostředků AAK
Napodobit předvedené pohyby	<ul style="list-style-type: none"> ● Jednoduché pohyby rukou, těla s pedagogem 	Připažit, upažit a další

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Rozvíjení sluchového vnímání		
Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání	<ul style="list-style-type: none"> ● Cviky sluchové percepce ● Své jméno, ● Zákaz, pochvala 	Ne nesmíš, dost V pořádku, dobře, šikovný aj.
Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	<ul style="list-style-type: none"> ● Sluchová cvičení s využitím zraku ● Sluchová cvičení bez využití zraku ● Sluchové cvičení paměti ● Pojmenovat zvířata podle jejich hlasu 	Např. zvuky, hlasy zvířata návaznost na RV Využití AAK
Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozlišování podle hlasu rodinných příslušníků, učitelů, spolužáků 	Nácvik se zrakovou kontrolou
Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	<ul style="list-style-type: none"> ● Experiment s jednoduchými hudebními nástroji ● Zvuky v přírodě, na ulici, doma ● Pojmenování zvuků v přírodě, na ulici, doma ● Libý nelibý zvuk ● Zvuk hudebních nástrojů ● Určení směru, délky a intenzity zvuku ● Vyhledávání zvuku ● Sluchově motorická cvičení 	Rozlišení známých zvuků, využití reálných zvuků nebo nahrávek Návaznost na RV Využití prostředků AAK

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Rozvíjení hmatového vnímání		
Zvládat základní sebeobslužné dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ● Sebeobsluha, odívání, hygiena, příjem potravy ● Manipulace s předměty a hračkami 	Míra samostatnosti je ovlivněna pohybovými a mentálními možnostmi žáka
Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětu	<ul style="list-style-type: none"> ● Třídění předmětů se zrakovou kontrolou i bez ní ● Přiřazení stejných předmětů ● Velký – malý ● Suchý – mokrý ● Hladký – drsný ● Tvrdý – měkký ● Sypký – celistvý 	Práce je vedena nejprve s podporou zraku, později se zraková kontrola omezuje Návaznost na RV Hry s vodou, Hry s přírodninami
Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	<ul style="list-style-type: none"> ● Třídění přírodnin podle barvy, podle druhu přírodniny ● Třídění kostek podle tvarů 	Kombinace zrakového a hmatového vnímání
Poznat známé předměty podle hmatu	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznání předmětu podle hmatu bez zrakové kontroly 	Návaznost na RV

Vzdělávací obsah předmětu Smyslová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo:	Poznámky:
Prostorová a směrová orientace		
Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	<ul style="list-style-type: none"> ● Moje třída, ● Učebny – tělocvična, družina ● Ostatní třídy školy a kanceláře ● Zahrada, nejbližší okolí školy 	
Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> ● Mé místo ve třídě ● Moje uložené pomůcky, hygienické prostředky ● Moje oblíbené hračky ● Uložené pomůcky, hračky ● Učební pomůcky, hračky druhých 	Identifikace žáka s určitým místem, kompenzačními pomůckami, skříňka v šatně, umístění ručníku
Rozlišovat vpravo-vlevo	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozlišování levá – pravá ● Řazení předmětů zleva doprava 	Instrukce je slovní nebo vyjádřena prostředky AAK
Rozlišovat nahoře-dole, před-za, vedle	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozlišování nahoře – dole ● Řazení předmětů shora dolů ● Rozlišování před – za – vedle 	Instrukce je slovní nebo vyjádřena prostředky AAK
Řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	<ul style="list-style-type: none"> ● Umístit předměty podle instrukce v prostoru třídy ● Umístit předměty podle instrukcí na ploše lavice 	Instrukce je slovní nebo vyjádřena prostředky AAK
Rozeznat roční období podle základních znaků	<ul style="list-style-type: none"> ● Orientace v čase ● Znak ročních období ● Tradice související s ročními obdobími 	Návaznost na RV
Rozvíjení čichového a chuťového vnímání		
Rozlišit jednotlivé chutě	<ul style="list-style-type: none"> ● Kousání a polykání potravin ● Oblíbená a neoblíbená potravina ● Poznání potravin podle chuti ● Pojmenování potravin ● Ovoce, zelenina, aj. Potraviny, nápoje 	Práce podle konceptu bazálních stimulací, Návaznost na RV
Poznat předměty čichem podle vůně, rozlišit vůně a pachy, poznat zkažené a nebezpečné látky	<ul style="list-style-type: none"> ● Dýchání, rozvoj čichové percepce ● Libý nelibý pach ● Určení předmětu podle pachu (vůně) ● Nebezpečná látka, zkažená potravina 	Využití bazálních stimulací Návaznost na RV

Hudební a pohybová výchova

Vzdělávací předmět hudební a pohybová výchova vznikl vyčleněním oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební a pohybová výchova je u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami vyučována v rozsahu dvou hodin týdně po celou dobu školní docházky. Výše časové dotace je z části pokryta minimální časovou dotací danou rámcovým plánem a dále byla dotace navýšena o deset hodin z disponibilní časové dotace.

Hudební a pohybová výchova je vyučována především ve třídě. Předmět hudební výchova se nejvíc prolíná s předměty smyslová výchova (SV) a rozumová výchova (RV).

Při stanovení dílčích ročníkových cílů vycházíme ze zájmů, priorit a věku žáka. Přesná náplň vzdělávacích aktivit je pro daného žáka uvedena v Ročním vzdělávacím plánu nebo Individuálním vzdělávacím plánu.

V předmětu posilujeme sebedůvěru, sebeúctu, schopnost sdělit svůj názor, přání, potřebu, ať už verbálně či neverbálně s podporou AAK.

Ve vzdělávacím předmětu hudební a pohybová výchova se zaměřujeme především na psychoterapeutickou složku. Rozvíjíme muzikální dovednosti žáků, v oblastech rytmizace, intonace, melodie, reprodukce písní a pohybové aktivity. Předmět hudební a pohybová výchova využíváme jako prostředek k vyjádření svých pocitů, nálad, odreagování a další seberealizaci. Vedeme žáky k tomu, aby hudební a pohybový projev byl estetický a kultivovaný. S ohledem na handicap žáků obohacujeme tyto hodiny o prvky muzikoterapie a relaxace.

Vzdělávací předmět hudební a pohybová výchova se zaměřuje především na:

- Pozitivní vztah k hudebním a pohybovým aktivitám
- Experimentaci s hudebními nástroji, rozvoj vnímání různých rytmů, vyvození a rozvíjení rytmizaci
- Pěvecký projev od forem broukání, přes zpěv písní na určité slabiky až po přesnou interpretaci písně včetně textu
- Zapojení žáků do několika aktivit najednou (např. zpěv a rytmizace)
- Hudebně pohybové aktivity jako je tanec a vyjádření dějů, zvířat, nálad aj. pohybem
- Poslech skladeb a relaxační aktivity
- Seznámení s hudebními žánry

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Hudební a pohybové výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

☐ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup, volíme hudební a pohybové aktivity s ohledem na věk, mentální a motorické schopnostmi žáka a jeho zájmy
☐ Využíváme zásad metodiky VOKS a jiných prostředků AAK k porozumění a zapamatování si textu písní a rytmických cvičen
☐ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
☐ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
☐ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy
☐ Vycházíme z principů správného polohování žáka
☐ Využíváme rozmanitých hudebních nástrojů a volíme takové hudební nástroje, aby je mohli využít i žáci s těžkým tělesným postižením

Kompetence k řešení problémů

☐ Vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady posloupnosti (od jednodušších ke složitějším)
☐ Vedeme žáky k vyjadřování svých zájmů, přání pomocí AAK

☐ Vytváříme pravidelnou strukturu hodiny
☐ Vedeme žáky k trpělivosti, nabízíme způsoby řešení konfliktů

Kompetence komunikativní

☐ Provádíme dechová, hlasová, artikulační, melodická cvičení
☐ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty
☐ Využíváme metod AAK s podporou speciálních komunikačních pomůcek
☐ Upevňujeme a rozšiřujeme pasivní a aktivní slovní zásobu, zaměřujeme se na text písní, objasňujeme význam slov, náladu písně

Kompetence sociální a personální

☐ podporujeme adekvátní reakci na hlas a intonaci dospělé osoby
☐ vytváříme žákovi možnosti vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
☐ pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
☐ motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
☐ zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Fulnek a okolí
☐ vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd

Kompetence pracovní

☐ Podporujeme znalost a experimentaci s hudebními nástroji
☐ Vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu hudebních nástrojů
☐ Zapojujeme žáky do výroby jednoduchých hudebních nástrojů

Vzdělávací obsah předmětu Hudební a pohybová výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	<ul style="list-style-type: none"> ● Dechová, fonační a intonační, melodizační cvičení 	Prvky bazálních stimulací
Rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> ● Zvuk X ticho ● Vyhledat zdroj zvuku ● Zvuk nástroje ● Diferenciace hudebních nástrojů se zrakovou kontrolou ● Diferenciace hudebních nástrojů bez zrakové kontroly ● Pojmenování hudebních nástrojů 	Pomocí slov nebo prostředku AAK
Zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	<ul style="list-style-type: none"> ● Nápodoba jednoduchých nápěvů – broukání ● Zpěv písní na slabiky (la, mo, aj.) ● Text písní ● Zpěv písní s textem 	Orientace v textu pomocí prostředků AAK Návaznost na RV
Doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické nástroje	<ul style="list-style-type: none"> ● Jednoduchá hra na hudební nástroje ● Rytmická cvičení ● Jednoduchý hudební rytmus ● Doprovod hudebních skladeb ● Hra na tělo 	Volba hudebního nástroje zohledňuje pohybové a mentální možnosti žáka Rytmizace je podpořena písní s doprovodem na hudební nástroj nebo říkadly
Zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	<ul style="list-style-type: none"> ● Vyjádření se pohybem pantomimou ● Pohybové hry s říkadly ● Pohyb podle rytmického doprovodu ● Tanec dle nápodoby a vlastní fantazie 	Pantomima zvířata, dějů, nálad apod. U žáků s částečnou mobilitou – dopomoc U žáků s úplnou imobilitou snaha prožít pohyb formou tančení v náručí, rytmickým pohybováním končetin
Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	<ul style="list-style-type: none"> ● Relaxace, ● Rozlišení aktivní skladba x relaxační skladba ● Hudební skupiny 	Pro chvíle odpočinku o přestávce

Pracovní a výtvarná výchova

Vzdělávací předmět **Pracovní a výtvarná výchova** vznikl spojením vzdělávacích oborů **pracovní výchova a výtvarná výchova** ze vzdělávacích oblastí **Umění a kultura** a **Člověk a svět práce**. Je vyučována u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, po třech vyučovacích hodinách v 1. -10. ročníku povinné školní docházky.

Při stanovení dílčích ročníkových cílů vycházíme ze zájmů a priorit žáka. Přesná náplň vzdělávacích aktivit je pro daného žáka uvedena v Ročním učebním plánu nebo Individuálním vzdělávacím plánu.

Dovednosti, které si žáci ve vyučovacím předmětu Pracovní a výtvarná výchova osvojují, jsou důležité nejen v rámci předmětu, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech. Pracovní postupy jsou znázorňovány pomocí procesních schémat, nebo slovními návody. U žáků s těžkým mentálním postižením, s DMO, s autismem, využíváme alternativní a augmentativní komunikaci. Jedná se o komunikaci a dorozumění se pomocí piktogramů, VOKS systému, metodou sociálního čtení.

Ve výtvarné výchově se rozvíjejí tvořivé schopnosti a dovednosti žáků prostřednictvím různých výtvarných technik, činností a při práci s rozmanitým materiálem.

V pracovní výchově se vzájemně prolínají především činnosti spojené s nácvikem sebeobsluhy, s péčí o vlastní osobu, s péčí o okolní prostředí a vytvářením pracovních dovedností a návyků. To vše s ohledem na žákovu individualitu a psychomotorickou úroveň.

Vzdělávací předmět Pracovní a výtvarná výchova se zaměřuje na:

- vnímání radostných prožitků z pracovních činností, které pomáhají seberealizaci
- využívání získaných dovedností a znalostí při sebeobslužných dovednostech a hygienických návycích
- rozvoj jemné motoriky žáka
- zvyšování samostatnosti, soběstačnosti a nezávislosti
- rozvoj tvořivé schopnosti, fantazie, představivosti
- rozvoj komunikačních dovedností s využitím různých alternativních a augmentativních komunikačních systémů (VOKS, referenční předměty, piktogramy, obrázky...)
- seznámení se s různorodým materiálem a poznávání jeho rozličných specifik (rozvoj zrakového a hmatového vnímání)

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují v Pracovní a výtvarné výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

☐ Při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků
☐ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry a sebeúcty
☐ Pravidelně zařazujeme do výuky obrazový materiál, piktogramy, referenční předměty
☐ Aktivujeme žáka při přípravě a realizaci zadané činnosti a následném úklidu použitých pomůcek
☐ Připravujeme vhodné pracovní podmínky úpravou prostředí třídy či využitím speciálních výtvarných pomůcek
☐ Postupujeme podle zásad metodiky VOKS
☐ Předkládáme žákům různorodý materiál a vhodné pomůcky pro práci a manipulaci
☐ Pravidelně provádíme grafomotorická cvičení

☐ Využíváme prvků bazální stimulace a cvičení dle Veroniky Sherborne k seznamování se svým tělesným schématem
☐ Postupy pracovních aktivit znázorňujeme pomocí procesních schémat

Kompetence k řešení problémů

☐ Vedeme k překonávání nezdarů a překážek se zachováním zásady poslušnosti (od jednodušších ke složitějším)
☐ Motivujeme ke vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
☐ Vedeme žáky k vyjadřování svých potřeb, zájmů, přání pomocí AAK
☐ Vytváříme žákům modelové situace a vyžadujeme jejich řešení
☐ Zprostředkováváme dostatečné množství praktických činností ve všech oblastech života
☐ Zajišťujeme žákům ve třídě pocit jistoty a bezpečí
☐ Vytváříme příležitosti k poznávání okolního prostředí (třída škola, zahrada, bližší okolí školy)

Kompetence komunikativní

☐ Připravujeme aktivity, které navozují pocit bezpečí a jistoty, postupujeme od známých situací a aktivit k méně známým)
☐ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací, případně gesty
☐ Zprostředkováváme žákovi prožitky a nabízíme mu vhodné komunikační prostředky k vyjádření svých prožitků (AAK, speciální komunikační pomůcky)
☐ Provádíme dechová, hlasová, artikulační cvičení
☐ Pravidelně zařazujeme orofaciální a buko-faciální stimulace
☐ Zařazujeme logopedickou intervenci individuálně vhodnou formou
☐ Dle možností žáka upevňujeme a rozšiřujeme pasivní a aktivní slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

☐ Dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
☐ Pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
☐ Vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd
☐ Zapojujeme se do kulturně společenských akcí města Fulnek a okolí
☐ Volíme vhodné formy a metody bazální stimulace a prvků cvičení podle V. Sherborne

Kompetence pracovní

☐ Podněcujeme žáka v rámci svých možností ke spolupráci při sebeobslužných činnostech
☐ Při arteterapii a výtvarných aktivitách využíváme k motivaci a naladění žáků hudbu
☐ Seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a podporujeme využití předmětů v praxi
☐ Zprostředkováváme žákovi dostatek pracovních činností, dáváme možnost zkoušet rozličné techniky práce a nabízíme různorodý materiál a vhodné pomůcky k práci a manipulaci
☐ Dbáme na správný úchop psacího náčiní (trojhranné tužky, nástavce, speciální štětce, dřevěný držák na psací potřeby, sklopná pracovní deska)
☐ Motivujeme kladnou pochvalou k získání sebeúcty- vést žáka k pozitivnímu vztahu k práci

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Sebeobsluha		
Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	<ul style="list-style-type: none"> ● Použití WC ● Mytí rukou ● Funkce hygienických pomůcek (kapesník, mýdlo, ručník) ● Oblékání, svlékání větších i menších částí oděvu 	V rámci nácviku pravidelné vysazování na WC Možno využít i při didaktických hrách
Dodržovat klid a čistotu při stravování	<ul style="list-style-type: none"> ● Mytí rukou mýdlem (před, po jídle, po činnostech) ● Příprava stolu k stolování ● Chystání nádobí 	
Umět používat příbor	<ul style="list-style-type: none"> ● Použití a správný úchop lžice ● Použití příboru ● Spolupráce při přípravě svačiny, obědu, prostření stolu ● Nácvik samostatného stolování 	Námětové hry například krmení panenky příborem Lžice a příbor vhodně upravené dle potřeb žáka
Udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> ● Úklid hraček a pomůcek ve třídě ● Setření stolu po jídle nebo jiných aktivitách ● Zametání, vysávání ● Zalévání květin ● Dopomoc při výzdobě třídy 	

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Práce s drobným materiálem		
Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<ul style="list-style-type: none"> ● Koncentrační cvičení pozornosti, ● Manipulační činnosti ● Navlékání předmětů ● Umísťování předmětů do krabiček ● Třídění předmětů podle kritérií ● Skládání předmětů, obrázků do celku ● Konstruktivní hry ● Otevírání zavírání lahví, krabiček se závity 	Návaznost na RV a SV Stejný – jiný předmět, obrázek, Skládání obrázků z částí do celku
Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> ● Jednoduché pracovní postupy a techniky (vizualizovaná schémata, návody) ● Seznámení s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly ● Vytváření nástěnky, výstavky ● Vnímání estetiky prostředí 	Trhání, lepení, mačkání, natírání Věšení prádla Prvky práce s keramickou hlinou
Pracovat podle slovního návodu	<ul style="list-style-type: none"> ● Práce podle procesních schémat 	Založeno na slovním komentáři, v grafické podobě nebo diferenčních předmětech
Udržovat pracovní místo v čistotě	<ul style="list-style-type: none"> ● Dodržování pořádku v osobních věcech ● Rozlišení mé x tvé ● Úklidu výtvarných a pracovních pomůcek na pracovní ploše ● Utírání stolu po práci 	Dle motorických a mentálních možností žáka
Práce montážní a demontážní		
Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	<ul style="list-style-type: none"> ● Cviky jemné motoriky, úchop předmětů ● Manipulace s většími i menšími předměty ● Manipulace s jednoduchými předměty ● Konstruktivní hry 	Aktivity jako Práce se stavebnicemi, otvírání a zavírání PET lahví, šroubování, zatloukání, rozebírání, skládání, kuličky na prádlo aj

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Pěstitelské práce		
Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> ● Vycházky do přírody v jednotlivých ročních obdobích ● Pozorování krajiny ● Pozorování růstu zasetých klíčků 	Pozorování: z okna, PC programy leporelech, obrázkových knih, fotografiích, PC programy s aktuální tematikou
Pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	<ul style="list-style-type: none"> ● Základní podmínky pro pěstování rostlin ● Zalévání květin ve třídě 	Teplo, světlo voda
Používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> ● Pomůcky a náčiní pro pěstitelskou práci ● Jednoduché pracovní aktivity s využitím vhodných pracovních pomůcek ● Pracovní oděv různých profesí 	Základní náčiní a pracovní pomůcky s názornou ukázkou, Možnost využití procesního schématu Návaznost na RV
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	<ul style="list-style-type: none"> ● Hygienické zásady při práci na zahradě ● Bezpečnost práce 	Dodržení hygienických zásad Dodržování zásad bezpečnosti

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Práce v domácnosti		
Provádět drobné domácí práce- základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	<ul style="list-style-type: none"> ● Samostatný úklid svého pracovního místa ● Úklid nádobí po svačince ● Námětové hry s tematikou úklid v domácnosti 	Postupujeme od jednoduchých aktivit ke složitějším Na začátku nácviku potřebná míra dopomoci, postupně jí omezujeme
Prostřít stůl pro běžné stolování	<ul style="list-style-type: none"> ● Nachystat si svačinku, příbor, hrnek ● Úklid svého místa, stolu ● Vhodné chování při stolování 	Dle možností maximálně zapojovat žáky
Zvládnout nákup a uložení základních potravin	<ul style="list-style-type: none"> ● Znalost základních potravin ● Námětové hry na obchod - nakupování, prodávání ● Nákup potravin v obchodě ● Uskladnění potravin do skříně, ledničky 	Návaznost na RV využití sociálních počtů, sociálního čtení
Připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	<ul style="list-style-type: none"> ● Zásady hygieny a bezpečnosti při přípravě pokrmů ● Příprava studených poté teplých nápojů ● Příprava jednoduchých pokrmů ● Sociální čtení (vizualizované recepty, návody) 	Postupujeme od jednoduchých aktivit ke složitějším Na začátku nácviku potřebná míra dopomoci, postupně jí omezujeme Postup podle vizualizace činnosti, slovní instrukce
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> ● Zásady bezpečnosti při práci v domácnosti ● Zásady bezpečnosti práce s nožem, aj. Náčiním v domácnosti ● Znalost výstražných charakterů některých pomůcek a potravin ● Bezpečnost práce při manipulaci s elektrickými spotřebiči 	Mytí rukou, opláchnutí potravin před požitím (ovoce zelenina) v domácnosti- ostrý nůž, horká voda, zkažené potraviny

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní a výtvarná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Výtvarná výchova		
Zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	<ul style="list-style-type: none"> ● Orientace v prostoru a na pracovní ploše ● Uvolňovací cviky horních končetin, ● Grafomotorická cvičení ● Cílená manipulace s předměty různých vlastností a tvarů ● Optimální úchopu malířských a psacích pomůcek 	Návaznost na SV a ZTV Od ramenního kloubu po zápěstí a prsty Alternativní a kompenzační pomůcky Dlaňový malíkový, dlaňový palcový, nůžkový, klíšťkový, pinzetový
Používat na elementární úrovni prostředky a postupy	<ul style="list-style-type: none"> ● Úchop a držení psacího náčiní ● -tradiční i netradiční výtvarné techniky práce s různorodými materiály ● Zpracovávání modelovací hmoty ● Zahřívání, válení, trhání, krájení, mačkání aj. Modelovací hmoty ● Práce s nůžkami 	Dle možností žáka Papír, textil, hlína aj. Oběma rukama Vhodná kompenzační úprava nůžek, dopomoc dospělé osoby
Vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	<ul style="list-style-type: none"> ● Pojmenování barev, sledování obrazového materiálu ● Zapouštění barev ● Manipulace s různě velkými předměty odlišných tvarů a barev 	Návaznost na RV Sledování změn barev jejich prolínání Skládání barevných obrazců
Vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity Uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	<ul style="list-style-type: none"> ● Grafomotorická cvičení s rytmiizací ● Samostatný výběr výtvarných prostředků a postupů ● Samostatný výběr barvy ● Vyjádření představ, pocitů a emocí vybranými prostředky a technikami ● Vyjádření libých či nelibých pocitů 	Kresba, malba- prstové barvy, pěnové houbičky, štětce se speciálním nástavcem, výtvarný váleček Za přispění hudebního doprovodu

Zdravotní tělesná výchova

Vzdělávací předmět **zdravotní tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a uplatňuje se ve všech oborech daných v této oblasti RVP ZŠ. Nejčastěji se realizuje v tělocvičně, v kmenových třídách nebo na zahradě. Pro kvalitní rozvoj pohybových dovedností žáků využíváme dostatečné množství kompenzačních a cvičebních pomůcek. Po celou dobu školní docházky je vyučován v rozsahu šesti hodin týdně. Náplň předmětu je realizována v samostatných hodinách a jednotlivé prvky a zásady se nezbytnou měrou uplatňují také v dalších předmětech a školních aktivitách.

Zdravotní tělesná výchova – rehabilitační tělesná výchova u žáků mobilních se zaměřuje na:

- další posílení a rozvíjení pohybových schopností, zvyšování jejich kvality a funkčnosti
- upevňování zvládnutých pohybových dovedností, trénování vytrvalosti a posilování svalových skupin celého těla

V hodinách zdravotní tělesné výchovy pracujeme také s Metodou pohybového rozvoje podle Veroniky Sherborne, která umožňuje žákům prožívat radost z pohybu, zprostředkovává nové zkušenosti se svým vlastním tělem, učí orientaci v prostoru, a to vše prostřednictvím skupinových her v úzkém sociálním kontextu.

V rámci zdravotní TV realizujeme pro žáky plaveckou výuku.

Vzdělávací předmět pohybová a tělesná výchova se zaměřuje především na:

- Budování pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám
- Uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- Rozvíjení aktivní hybnosti a využívání nových pohybových schopností, dovedností a návyků

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují ve Zdravotní tělesné výchově k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

☐ Důsledně uplatňujeme individuální přístup, volíme přiměřené pohybové aktivity s ohledem na jejich věk, zájmy, mentální a motorické možnosti a očekávání rodičů
☐ Využíváme zásad posloupnosti vycházejících z dobré znalosti neurofyzilogického vývoje zdravého dítěte
☐ Klademe důraz na funkční využití nově osvojovaných pohybových dovedností
☐ Důsledně uplatňujeme principy a zásady především při zajištění optimálních pracovních a relaxačních pozic žáků
☐ K podpoře pohybového vývoje využíváme celou řadu nezbytných kompenzačních pomůcek, facilitačních a inhibičních technik
☐ U žáků s těžkým kombinovaným postižením konzultujeme vhodné podpůrné metody a techniky v rámci týmu (fyzioterapeut, neurologoped, speciální pedagog, rodič)

Kompetence k řešení problémů

☐ Motivujeme kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry, vytváříme podmínky pro úspěšné splnění úkolu (náročnost úkolu, prostorově-technické uspořádání třídy)
☐ Vedeme žáky k aktivnímu využívání zvládnutých pohybových dovedností vytvářením vhodného pracovní prostředí třídy a nejbližšího okolí s přiměřenou mírou naší intervence (hands on x hands of) a dostatečným časovým prostorem

☐ Motivujeme k vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky

Kompetence komunikativní

☐ Podporujeme žáka při vyjadřování svých potřeb a přání prostřednictvím zvládnutých pohybových dovedností, případně s další podporou AAK
☐ Výuku podporujeme slovním komentářem, vizualizací s využitím zrcadla, případně gesty a tělesným kontaktem
☐ Provádíme cílená dechová cvičení

Kompetence sociální a personální

☐ uplatňujeme vhodné formy bazálních stimulací a prvků cvičení podle Veroniky Sherborne jako prostředků k získání pozitivních zkušeností a prožitků se svým tělem
☐ dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru, potřeby, přání
☐ podněcujeme adekvátní reakci na hlas, intonaci, gesto dospělé osoby
☐ motivujeme k vzájemné pomoci a spolupráci mezi spolužáky
☐ pravidelně zapojujeme žáky do skupinových aktivit třídy
☐ vytváříme možnosti pro setkávání se s žáky jiných tříd

Kompetence pracovní

☐ individuálně podporujeme aktivní přesun a prostorovou orientaci ve třídě a nejbližším okolí
☐ vyžadujeme spolupráci při přípravě a úklidu cvičebních a polohovacích pomůcek a pracovního
☐ podporujeme znalost manipulace s jednoduchými polohovacími a cvičebními pomůckami

Vzdělávací obsah předmětu Pohybová a tělesná výchova

Výstupy z RVP Žák by měl:	Učivo	Poznámky
Žáci mobilní		
Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	<ul style="list-style-type: none"> ● Pohybové motivační hry a cvičení bez i s pomůckami ● Cvičení podle v Sherborne ● Cviky s doprovodem hudby ● Cviky s prvky somatických, vestibulárních a vibračních stimulací ● Průpravné cviky ve vodním prostředí, základní plavecké dovednosti 	<p>Využití netradičního i tradičního sportovního náčiní a nářadí</p> <p>Podle konceptu bazálních stimulací</p>
Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	<ul style="list-style-type: none"> ● Přesun na určené místo ● Samostatnost v pohybových aktivitách ● Příprava sportovních pomůcek 	<p>Využití naučených pohybových dovedností v praxi</p> <p>Reakce na slovní instrukci nebo pomocí AAK</p> <p>Minimální fyzická dopomoc</p>
Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ● Cílený pohyb na povel: těla, rukou, nohou ● Cílené přesuny v prostoru 	<p>Posilovat reakce na slovní instrukci nebo pomocí AAK</p> <p>Návaznost na RV</p> <p>Povely jsou přizpůsobeny mentálním schopnostem žáka</p>
Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních možností žáka	<ul style="list-style-type: none"> ● Chůze po rovině, v náročném terénu, střídání nohou do a ze schodů, lezení, „chůze“ ve vysokém kleku, změna směru pohybu ● Přetáčení v leže „válené sudů“ ● Koordinační cviky oko ruka ● Cviky na budování tělesného schématu ● Cviky se zapojením manipulačních aktivit ● Vstávání s oporou, správný násrok ● Orientace v prostoru: nahoře – dole, vpravo – vlevo 	<p>Překážkové dráhy</p> <p>Při pohybových aktivitách nutnost dbát na správné pohybové vzory a postupy</p> <p>Návaznost na RV</p>
Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	<ul style="list-style-type: none"> ● Cviky s využitím vizuomotorické koordinace ● Nápodoba cviku po cvičiteli ● Uvolňování končetin 	<p>Hry s říkadly, s rytmickým doprovodem</p> <p>Netradiční sport. Náčiní</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Úchopy • Manipulace s drobným náčiním, • Cviky na zkvalitnění koordinace pohybů 	<p>Kontrola v zrcadle Využití vhodných pomůcek</p>
Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	<ul style="list-style-type: none"> • Dechová cvičení • Relaxace – uvolnění • Rozdíl mezi aktivitou uvolněním • Inhibiční techniky • Tanec 	<p>Uplatnění při cvičení V. Sherborne, střídání aktivních a klidových aktivit Masáže, kartáčování, somatické, vestibulární, akustické, čichové podněty BS</p>
Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	<ul style="list-style-type: none"> • Stoj, chůze • Sed, sed s využitím kompenzačních pomůcek 	<p>Podle pohybových a zdravotních možností žáka S využitím kompenzačních pomůcek (korzet) nebo sportovního náčiní (gymnastický míč) Při herních i výukových aktivitách dbát na správné držení těla</p>
Zaujímat správné cvičební polohy	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha těla podle instrukcí pedagoga (leh, sed , stoj) • Změny pozic, pohybové sekvence 	<p>Dodržovat zásahy konceptu, maximální snaha o držení symetrické pozice těla, snaha o maximální možnou samostatnost Návaznost na RV</p>
Zvládat jednoduchá speciální cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Cviky se zaměřením na rovnováhu a koordinaci • Cviky se zaměřením na normalizaci svalového tonu • Cviky se zaměřením na zdokonalení pohybových dovedností • Posilovací cviky, cviky na zlepšení kondice, vytrvalosti, • Chůze zvyšování nároků na vytrvalost, náročný terén – turistika vycházky do terénu 	<p>Houpání, pozice na míči, labilní ploše</p>

<p>Zvládat základní techniku speciál. Cvičení podle pokynů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Nápodoba jednoduchých pohybů a pohybových sekvencí ● Rovnovážné a balanční cviky, cviky pro správné držení těla ● Cviky na labilních plochách ● Cviky ke zkvalitnění orientace na těle 	<p>Velké míče, labilní plochy Instrukce učitele na bázi slova somatické informace, kontrola v zrcadle</p>
--	---	---

Způsob hodnocení žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením vzdělávaných podle ŠVP vypracovaného podle RVP pro obor vzdělání ZŠ speciální

1. Způsob hodnocení žáků se středně těžkým mentálním postižením vzdělávaných dle ŠVP pro obor vzdělání ZŠ speciální

Zásady hodnocení:

1. Hodnocení žáka je nedílnou součástí vzdělávacího procesu, plní funkci zpětnovazební a poznávací.
2. Hodnocení by mělo být převážně pozitivní a pro žáky motivující.
3. Při hodnocení pedagog zohledňuje individuální pokrok každého žáka s přihlédnutím k jeho speciálním vzdělávacím potřebám, rozsahu postižení a individuálním zvláštnostem.
4. Hodnocení se provádí průběžně během školního roku motivační známkou, příp. se používají alternativní způsoby hodnocení - motivační razítka, obrázky, motivační odměny, hmotné odměny (bonbony).
5. Na konci každého klasifikačního období se vydává vysvědčení se slovním hodnocením.

Podkladem pro hodnocení je:

- pozorování žáka
- sledování výkonů žáka
- sledování pokroků žáka
- analýza výsledků činností žáka- písemné a ústní projevy žáka
- praktické, pohybové, sebeobslužné dovednosti žáka

Způsoby seznámení zákonných zástupců s hodnocením žáka

Zákonní zástupci jsou s výsledky práce žáka seznamováni:

- průběžně během školního roku v žákovské knížce
- v případě potřeby v deníčku
- na pravidelných schůzkách rodičů
- při individuálních konzultacích
- na konci každého pololetí prostřednictvím vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení

1. Výsledky vzdělávání se na vysvědčení hodnotí slovně.
2. Slovní hodnocení popisuje především:
 - individuální pokroky žáka v hodnoceném období
 - konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností
 - aktivitu při výuce
 - vztah žáka k jednotlivým činnostem
 - naplňování výstupů ŠVP vzhledem k individuálním možnostem žáka
 - dosaženou úroveň samostatnosti
3. Celkový prospěch se hodnotí stupněm:

- **prospěl/a/**, není-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný
- **neprospěl/a/**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

Kritéria při převodu slovního hodnocení žáka do klasifikace

Zásady pro hodnocení žáka, který je vzděláván podle IVP

Pokud žák nezvládá učivo v daném ročníku, může být vzděláván na doporučení SPC podle Individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Podkladem pro hodnocení žáka s IVP je:

1. plnění výstupů stanovených v IVP
2. individuální pokrok žáka
3. aktuální výsledky činností žáka
4. konkrétní dosažená úroveň znalostí a dovedností
5. aktivita, zapojení do činnosti
6. samostatnost
7. orientace v probíraném učivu
8. snaha
9. zájem žáka o vzdělávání a probírané učivo

Hodnocení chování

1. Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Po projednání na pedagogické radě je konečné rozhodnutí na řediteli školy.
2. Kritérium pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, ke stupni a rozsahu postižení, k individuálním zvláštěm.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáka za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování se projednávají na pedagogické radě.
6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni průběžně třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů prostřednictvím Žákovské knížky, deníčku, na schůzkách rodičů, příp. okamžitě při porušení školního řádu.
7. Sníženým stupněm se nehodnotí chování u žáků s poruchami chování a chování žáků, kteří jsou v péči odborného lékaře-psychiatra.

Při hodnocení chování žáka na vysvědčení se používají klasifikační stupně:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob slovní napadání spolužáků nebo zaměstnanců školy, šikana, krádeže, kouření v areálu školy. Je udělován pololetně /návrh čtvrtletně/ a po projednání a souhlasu pedagogické rady. S výchovným opatřením jsou písemnou formou seznámeni zákonní zástupci.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy /rizikové projevy chování, hrubé slovní a fyzické napadení spolužáků nebo zaměstnanců školy, závažné projevy šikany, vydírání, násilí, xenofobní chování/. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Současně je udělen i z důvodu neomluvené absence a to od 20 hodin a výše. Uděluje se pololetně / návrh čtvrtletně/ a po projednání a souhlasu členů pedagogické rady. S výchovným opatřením jsou písemnou formou seznámeni zákonní zástupci. Jednotlivé přestupky jsou třídním učitelem posuzovány individuálně.

Způsob hodnocení žáků s těžkým mentálním postižením vzdělávaných dle ŠVP pro obor vzdělání ZŠ speciální a souběžným postižením více vadami

Zásady hodnocení

1. Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Hodnocení je prováděno slovně a plní funkci zpětnovazební a poznávací.
2. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující.
3. Hodnocení se provádí průběžně, ke konci každého klasifikačního období se vydává vysvědčení.
Hodnocení žáka během školního roku - slovní hodnocení, alternativní způsoby hodnocení motivační razítka, obrázky, motivační odměny, hmotné odměny (bonbony), sebehodnocení žáků - symboly.
4. Nedílnou součástí hodnocení je i posouzení chování a projevů žáků. Chování žáků se hodnotí s přihlédnutím ke stupni a rozsahu postižení, věku a individuálním zvláštnostem.
5. Při hodnocení učitel zohledňuje druh a stupeň mentálního postižení žáka, individuální pokrok každého žáka s přihlédnutím na jeho speciální vzdělávací potřeby, jeho zdravotní stav, individuální a věkové zvláštnosti.

Pravidla hodnocení

- pozorování žáka
- pracovní listy
- ústní vyjadřování
- portfolio žáka

Získávání podkladů pro hodnocení

- dlouhodobým diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonu žáka
- soustavným sledováním a zaznamenáváním pokroků žáka
- analýzou výsledků činností žáka
- průběžným vyhodnocováním praktických, pohybových a sebeobslužných dovedností
- průběžným vyhodnocováním verbálních a neverbálních dovedností
- průběžným sledováním změn v chování žáka

Slovní hodnocení popisuje zejména:

- individuální žákovy pokroky v hodnoceném období
- konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností
- aktivitu při výuce
- vztah žáka k jednotlivým činnostem a aktivitám
- naplňování výstupů ŠVP vzhledem k individuálním možnostem žáka
- dosažení individuální úrovně samostatnosti
- dosažení individuální úrovně samoobsluhy
- chování žáka
- pozitivní změny v chování žáka

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl /a/**, není-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný
- **neprospěl /a/**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

Způsob a kritéria hodnocení

1. V případě potřeby vzdělávat žáka podle IVP (individuální vzdělávací plán), je zpracován v souladu s pedagogicko-psychologickým a speciálně pedagogickým vyšetřením SPC a žádostí zákonného zástupce. IVP zpracovává učitel, který daný předmět vyučuje individuálně každému žákovi se zřetelem k jeho postižení.
2. Třídní učitel IVP konzultuje s SPC a je s ním prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka.
3. Vyučující stanoví úkoly v daném předmětu podle Školního vzdělávacího programu, který je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školu speciální.
4. Žákovo hodnocení se vztahuje k předpokládaným individuálním výstupům plynoucím z IVP.

Sebehodnocení žáků s těžkým mentálním postižením

- žák má možnost zhodnotit svoji práci (úkoly nebo činnosti) na úrovni odpovídající stupni jeho postižení
- žák by měl být veden a seznámen učitelem s kritérii hodnocení, která musí být srozumitelná
- žák se učí zhodnotit a vyjádřit verbálně nebo neverbálně svoji činnost
- žák je veden návodnými otázkami učitele, na které se snaží reagovat
- zhodnocení učitelem - umístění symbolu (motivační razítka) k dané činnosti, motivační odměny nebo hmotné odměny (bonbony, pamlsky).

Pro hodnocení je rozhodující zapojení žáka do činností, zájem, nadšení a celkovou radost z vykonaných činností.

Hodnocení žáka na vysvědčení- v jednotlivých předmětech se hodnotí slovně

1. širší slovní hodnocení
2. formalizované hodnocení

1. Širší slovní hodnocení pro žáky s těžkým MP a souběžným postižením více vadami:

Obecná rovina hodnocení

Při popisu činností používáme následující škálu poskytované dopomoci (činnost vykonává):

1. **samostatně** (je schopen vykonat procvičenou činnost samostatně, činnost vykonává samostatně opakovaně)
2. **s dohledem** (fyzická přítomnost učitele, učitel koriguje činnost při chybě (slovně), po upozornění, popřípadě opravení chyby dokončí činnost samostatně)
3. **se slovním vedením** (slovní pokyny pro vykonání činnosti jsou nezbytné, bez nich činnost nevykoná, se slovním vedením vykonává činnost samostatně bez pomoci)
4. **s pomocí** (pomoc je poskytována ve formě gesta, navedení ruky, předvedení činnosti se slovním doprovodem)

5. **s velkou pomocí** (je nutný dohled a časté korigování chyb- slovně s fyzickým zásahem navedení ruky při začátku i v průběhu činnosti, je nutná fyzická spolupráce- podání předmětu do ruky, přidržení ruky při činnosti apod.)
6. **s přímým fyzickým vedením** (činnost vykonává s kompletním vedením, činnost vykonává v podstatě pasivně)

2. Formalizované slovní hodnocení pro žáky s těžkým mentálním postižením.

Předmět	1	2	3	4	5
Rozumová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Smyslová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Hudební a pohybová výchova	Hudební činnosti zvládá, má dobrý hudební sluch i rytmus, dobře zpívá	Hudební činnosti zvládá, rád zpívá, má dobrý rytmus	Hudební činnosti zvládá s pomocí, rád poslouchá hudbu	Hudební činnosti zvládá s velkou pomocí	Hudební činnosti nezvládá a nemá k výchově vztah
Zdravotní tělesná výchova	Je obratný, snaživý, cvičí s nadšením	Je méně obratný, cvičí dle svých možností	Cvičí s pomocí a povzbuzování m	Je méně obratný, cvičí pouze s pomocí a povzbuzování m	Při cvičení potřebuje velkou pomoc, do cvičení se moc nezapojuje
Pracovní a výtvarná výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje pomoc a vedení	Pracuje pouze s trvalou pomocí a vedením	Práce se mu zatím nedaří

Při hodnocení chování žáka na vysvědčení se používají klasifikační stupně:

- 1-velmi dobré
- 2-uspokojivé
- 3-neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob slovní napadení spolužáků nebo zaměstnanců školy, šikana, krádeže, kouření v areálu školy. Je udělován pololetně /návrh čtvrtletně/ a po projednání a souhlasu pedagogické rady. S výchovným opatřením jsou písemnou formou seznámeni zákonní zástupci.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy / rizikové projevy chování, hrubé slovní a fyzické napadení spolužáků nebo zaměstnanců školy, závažné projevy šikany, vydírání, násilí, xenofobní chování/. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Současně je udělen i z důvodu neomluvené absence a to od 20 hodin a výše. Uděluje se pololetně /návrh čtvrtletně/ a po projednání a souhlasu členů pedagogické rady. S výchovným opatřením jsou písemnou formou seznámeni zákonní zástupci. Jednotlivé přestupky jsou třídním učitelem posuzovány individuálně.